

АДМИНИСТРАЦИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
«КИЖИНГИНСКИЙ РАЙОН»
КОМИТЕТ ПО СОЦИАЛЬНОЙ ПОЛИТИКЕ
ОТДЕЛ ОБРАЗОВАНИЯ
МБОУ «ЧЕСАНСКАЯ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА»

671463, Республика Бурятия, Кижингинский район, улус Загустай, ул. Школьная, 14, 8(30141)34426, school_zagustay@govrb.ru

Рекомендована к утверждению
протокол МО №1
от 30 августа 2023 г.

Утверждена приказом
МБОУ «Чесанская СОШ»
№134/6 от 01 сентября 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
ПО УЧЕБНОМУ ПРЕДМЕТУ
«Бурятская литература»

для ДЕВЯТОГО класса (ступени)

на период _____

Автор (составитель): Цыдыпова Соелма Дашиевна

у. Загустай, 2023 г.

1.Тайлбари бэшэг

Тус программа гүрэнэй Федеральна стандарт, Буряад Республикын Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Буряад дунда хургуулида түрэлхи литература хуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гээшэ. Энэ программа мүнөө үеын ФГОС баримталан, 9-дэхи классай «Бэлиг» хэблэлээр гараһан С.А.Ошоровагай, Ц.Б. Цыденовай зохёолон «Буряад литература» гэхэн номдо таарууланхай.

Программа иимэ хубинуудһаа бүридэнэ: тайлбари бэшэг, хуралсалай программын онсо шэнжэ, материал шэлэн абалгын заршам, хуралсалай түсэбтэ үзэхэ зүйлэй эзэлһэн хуури, хуралсалай буряад хэлэ, литература гүйсэд шудалхын тула личностнэ, метапредметнэ болон предметнэ дүнгүүд, программын байгуулга ба удха, календарно-тематическа түсэб, хуралсалай методическа хангалга, хабсаргалта.

6-9-дэхи классай литературы курс хурагшадые уран зохёол абьяастайгаар уншаха дуратай, ходорхойгоор, тодо зүбөөр уншаха шадабариинь хүгжэхэ, уншаһан зохёолоо ухаандаа буйлуулан, удхыень зүбөөр элирүүлэн ойлгодог, һонирходог болгохоһоо гадна хурагшадай зохёол шудалан, шэнжэлэн үзэхэ эхин дадалнуудые бүридүүлхэ, түрэлхи литература тухайгаа юрэнхы мэдэсэтэй болгохо гэхэн **зорилгонуудые** табина.

Литература үзэлгын гол шэглэлын гэбэл, уран һайханай литературы үгын искусство гэжэ шэнжэлэн үзэлгэ болоно. 9-дэхи класста текстнүүдэй удхаар зүбөөр гаргажа хуралга гэхэн зорилго табигдана. Литература шудалан үзэлгэ 9-дэхи класста ехэ удха шанартай. Урда жэлнүүдтэ ойлгожо абһан мэдэсэ, шадабари бүридхэгдэжэ ябталагдана ба хурагшадые историко-литературна курс үзэлгэдэ бэлэдхэнэ. Ондоогоор хэлэхэдэ, 9-дэхи класста литература үзэлгын нэгэ шата дүүрэжэ, нүгөө шатада оролгын бэлэдхэл эхилнэ.

Буряад (түрэлхи) хэлэнэй хуралсалай онсо шэнжэ (общая характеристика учебного предмета)

V – VII классуудай түрэлхи литературы программа тематическа принципэй үндэһэн дээрэ байгуулагдаба. Эндэ арадай аман зохёолнууд, буряад литература сооһоо удхын ба байгуулалгын талаар хурагшадай ойлгосо, мэдэсэдэ таарамжатай уран һайханай зохёолнууд шэлэгдэн абтажа, тайлбарилан уншахаар, шудалан үзэхөөр хараалагдаба. Эдэ зохёолнууд хадаа түүхын үе сагтай, арад зоной үйлэ хэрэгтэй, түүхэтэй, түрүү хүнүүдэй дүрэтэй сэхэ холбоотой юм.

V - VII классай литературы курс хурагшадые уран зохёол абьяастайгаар уншаха дуратай, тодорхойгоор, тодо зүбөөр уншаха шадабариинь хүгжэхэ, уншаһан зохёолоо ухаандаа буйлуулан, удхыень зүбөөр элирүүлэн ойлгодог, һонирходог, болгохоһоо гадна хурагшадай зохёол шудалан, шэнжэлэн үзэхэ эхин дадалнуудые бүридүүлхэ, түрэлхи литература тухайгаа юрэнхы мэдэсэтэй болгохо гэхэн зорилгонуудые табина. Мүн уншажа байһан зохёолойнгоо уран һайханайн, хэлэнэйн онсо шэнжые ойлгохо, хурагшадай шадал дүршэлые бүридүүлхэ, хүгжөөхэ болоно.

Программа соо шудалан үзэхэ ба уялгата уншаха зохёолнуудһаа гадна хурагшадай заабол сээжэлдэхэ зохёолнуудай список угтэнхэй. Шүлэг гү, али прозаическа зохёолһоо шэлэн абтаһан зарим хэһэгүүдые хурагшадай сээжэлдэхэдэ, тусгаар анхарал хандуулагдаха болоно. Шүлэг сээжэлдүүлжэ хургахын тулада багша бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые һайса хэхэ ёһотой. Эндэ хурагшадые нэгэ нэгээрнэ шүлэг хэлүүлхэ, мүн бүлэг бүлэгөөр гү, али хоороор уншалга эмхидхэжэ болоно

Класһаа гадуур зохёолнуудые багшын хүтэлбэри доро хурагшад уншахадаа:

1). Зохёол өөрөө (самостоятельно) уншажа нурана; 2) уншаһан зохёолойнгоо удхые хөөрөжэ нурана; 3) зохёолой удха өөрынхээрээ сэгнэжэ, анализлажа туршаха аргатай болоно.

Программын ёһоор буряад литература тус класста шудалан үзэлгэдэ жэл соо **68 саг**, неделидэ **2 саг** үгтэнэ.

II. Нурагшадай мэдэсэ, шадабариды табигдаха гол эрилтэнүүд.

Предметные компетенции:

- уран зохеолшын зохеол соогоо бэшэһэн уран зураглалые хөөрөжэ;
- уран зохеолшын зураглаһан зурагые ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо;
- үзэжэ байһан зохеолой гол шухала үйлэнүүдые (эпизодуудые), үйлэдэгшэ нюурай хэлэһэн үгэ, хэрэг г.м. бусад олон юрын үйлэнүүдһээ илгажа;
- зохеол соохи үйлэнүүдэй болоһон шалтагааниие, сагые, тэрэнэй хойшолонгые элирүүлжэ;
- үзэжэ байһан зохеолой геройнууд тухай, тэдэндэ авторы ямараар хандажа байһые хараадаа абан, нурагша бэшэмэл өөрын бодомжолго зохеожо;
- Уран зохёолой сэдэб ойлгожо, уншаһан текстынгээ гол удха хөөрөжэ;
- Текст соохи уран аргуудые оложо;
- Уншаһан зохёолойнгоо жанр элирүүлжэ шадаха.

Метапредметные компетенции:

- шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүдые бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүдые оложо, хэрэглэжэ шадаха;
- шүүмжэлэл, шэнжэлэл хэжэ, дутаг дундануудые элирүүлжэ; хэһэн ажалдаа арга боломжонуудые тааруулжа, шалгалта, сэгнэлтэ үгэжэ шадаха; юумые сасуулжа, тааруулжа, шалтаг хойшолоной холбоо байгуулжа, бодолоо удаа дараалуулан нубарюулжа шадаха;
- монологическа хэлэлгэ найнаар хэрэглэжэ, өөрынгөө һанамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнэй ойлгуулжа, баримталжа, хамгаалжа шадаха.

Личностные компетенции:

- буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо;
- түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ;
- хэлэнэй баялигые өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.

Коммуникативные УУД:

- бэе бэе шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргуудые хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;
- бэшэг дээрэ, аман хэлэлгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха;
- асуулта хэжэ, хүнэй һанал бодол ба өөрынгөө һанамжа хэлэжэ шадаха;
- хэжэ байһан юмэнэйнгээ зорилгонуудые, хамта дүүргэхэ ажалайнгаа түсэбүүдые, яжа тэрэнэй дүүргэхые элирхэйлжэ шадаха;
- олоһон мэдэсээрээ нүгөөдэтээ хубаалдажа, үрэ дүнтэй бодол абаха;
- бэе бэе хүндэлжэ, нүгөөдэдөө анхаралтайгаар хандаха.

Регулятивные УУД:

- олоһон мэдэсэһэн уламжалан, үшөө мэдэхэгүй юмэн тушаагаа зорилго табижа;
- түсэблэлгэ, удаа дараалуулан хоорондын зорилгонуудые табижа, ямар дүндэ ерэхээ уридшалан мэдэхэ;
- сэгнэлтэ хэхэдээ, юу ойлгоһоноо, үшөө юу ойлгожо абахабиб, хэр зэргэ шанартайгаар ойлгообиб гэжэ, хэһэн ажалаа сэгнэжэ шадаха;
- эрмэлзэл зоригоо суглуулжа, бэрхэшээлнүүдые дабажа шадаха.

III. Һуралсалай-тематическа тусэб

№	Литератураар узэхэ программын материалнууд.	Саг	Теоритическэ Һуралсал	Практическа ажал
1	Оршол	1	1	
2	XVIII-XIX зуун жэлэй буряад арадай бэшэмэл зохёолнууд.	2	2	
3	XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай буряад уран зохёол	5	5	
4	XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай буряад уран зохёол	6	6	
5	Н.Г.Дамдинов “Декабристын бэһэлиг”	5	4	1
6	Ц.Галанов “Саран хүхы”	6	5	1
7	Ч-Р.Намжилов “Арбан табанай Һарын толондо...”	2	2	
8	Ц-Д.Хамаев “Ута намарай сэсэг”	7	7	
9	Д-Д.Мункоевой “Эхэ тухай дуун”	2	2	
10	М.Осодоев “Уууган хүбүүн”	5	4	1
11	Б.Шойдоков “Дайсанай ара талада”	8	8	
12	Б.Эрдынеев “Хазаар хара һахал”	5	5	
13	Класһаа гадуур уншалга	4	4	
14	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ	10	8	2
		68	63	5

IV. Программын байгуулга ба удха

Оршол.

Уншагша ба уран зохёолой ажамидарал. Ондо ондоо үе сагай хүнүүдэй уран зохёол уншалга ба ойлгожо абалга.

XVIII-XIX зуун жэлэй буряад арадай бэшэмэл зохёолнууд. “Тобчи домуг” бэшэмэл зохёол тухай

XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай буряад уран зохёол. Мүнхэ Сарьдаг, Д.Дашинимаев “Тоёон”

XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай буряад уран зохёол. Д-Р.Батожабай “Багшашни хэн бэ?” Н.Дамдинов “Декабристын бэһэлиг”, Ц.Галанов “Саран хүхы”, Ч-Р.Намжилов “Арбан табанай Һарын толондо...”, Ц-Д.Хамаев “Ута намарай сэсэг”, Д-Д.Мункоевой “Эхэ тухай дуун”, М.Осодоев “Уууган хүбүүн”, Б.Шойдоков “Дайсанай ара талада”, Б.Эрдынеев “Хазаар хара һахал”

Класһаа гадуур уншалга

Хэлэлгэ хүгжөөлгэ

V. Һуралсалай методическа хангалга

1. «Буряад литература» Ошорова С.А., Цыденов Д.Б., “Бэлиг”, 2018 он;
2. Цыренова Ц.Б. «Булагай эхин»: Үхибүүдэй хрестомати. 2-дохи хэблэл. Улаан- Үдэ, 2008 он;
3. Буряад хэлээр, уншалгаар, буряад литератураар Һурагшадай мэдэсэ, шадабари, дадал сэгнэхэ эрилтэ. Улаан-Үдэ, 2007 он.
4. С. Г. Осорова «Мүнөө үеын буряад уран зохёол», Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2011 он.
5. «Буряадай уран зохёолшодой 1941-1945 онуудай Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайн тухай зохёолнуудай антологи», Улаан-Үдэ, 2007 он., «Нова Принт».
6. «Байгал» Уран зохёолой болон ниитэ улас түрын сэтгүүл.

7. «Буряад литература» ХХ зуун жэлэй нэгэдэхи хахад. Улаан-Үдэ, Буряадай гүрэнэй университетэй хэблэл, 2009 он.,

Календарна тематическа тусэблэлгэ.

№	Литератураар үзэхэ программын материалнууд.	саг	Универсальные учебные действия			һара, удэр
			предметные	метапредметные	личностные	
1	Оршол	1	Текст соохи уран аргууды оложо шадаха уран зохоолшын зураглаһан зурагы ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо шадаха	Познавательные: шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүды бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүды оложо, хэрэглэжэ шадаха; Регулятивные: олоһон мэдэсһээн уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха; Коммуникативные: бэе бээ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргууды хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ;	
2	XVIII-XIX зуун жэлэй буряад арадай бэшэмэл зохоолнууд	1	уран зохоолшын зураглаһан зурагы ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо шадаха		түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ;	
3	Буряад арад зоние гэгээрүүлхэ ажаябуулга	1				
4	Будажаб Цыренович Найдаков (Мунхэ Сарьдаг) «Саяандаа»	1	Уран уншалга. Уран уншалгада бэлэдхэл. Шулэгууды зэргэсуулгэ	П: шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүды бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүды оложо, хэрэглэжэ шадаха; Р: олоһон мэдэсээ уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха;	түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ;	
5	Д.Дашанимаев “Тоёон”	1				
6	Шүлэгэй ритм	1				
7	«Табан таанараа магтанам» Цыден Галсанович Галсанов	1				
8	Уран уншалга	1				

				К: бэе бээе шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргууды хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	
9	Д.Батожабай “Багшашни хэн бэ?”	1	Д.Батожабай тобшо намтар, зохёохы зам, мэдэсэ шалгаха. Уншалга. Хоорэлдоон. Асуудалнуудта харюу. Персонажнуудай абари зан. Зохёолой гол удха	Познавательные: литература тухай мэдэсэ, уран литературы онсо шэнжэнүүд. Регулятивные: олоһон мэдэсэһээн уламжалан, үшөө мэдэхэгүй юумэн тушаагаа зорилго табижа; түсэблэлгэ, удаа дараалуулан хоорондын зорилгонууды табижа, ямар дүндэ ерэхээ уридшалан мэдэхэ; сэгнэлтэ хэхэдээ, юу ойлгоһоноо, үшөө юу ойлгожо абахабиб, хэр зэргэ шанартайгаар ойлгообиб гэжэ, хэһэн ажалаа сэгнэжэ шадаха; эрмэлзэл зоригго суглуулжа, бэрхэшээлнүүды дабажа шадаха. Коммуникативные: бэе шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргууды хэлэлгэдээ	буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо; түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигы өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.
10	Туруушын үдэрнүүд	1			
11	Хоёр атаман	1			
12	Жаргал гээшэ юун гээшэб?	1			
13	Туужын байгуулга, сюжет	1			
14	Зохёолой уран тодорхой зүйл	1			
15	Хэлэ хүгжөөлгэ	1			
16	Бэшэмэл хүдэлмэри	1			
17	Класһаа гадуур уншалга. М.Самбуев	1			

				<p>хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха; бэшэг дээрэ, аман хэлэлгээрээ хэрэгтэй мэдээсэл дамжуулжа шадаха; асуулта хэжэ, хүнэй һанал бодол ба өөрынгөө һанамжа хэлэжэ шадаха; хэжэ байһан юумэнэйнгээ зорилгонуудые, хамта дүүргэхэ ажалайнгаа түсэбүүдые, яажа тэрээнээ дүүргэхые элирхэйлжэ шадаха; олоһон мэдэсээрээ нүгөөдэтээ хубаалдажа, рэ дүнтэй бодол абаха;</p>		
18	Н.Г.Дамдинов Декабристын бэһэлиг	1	<p>Уран зохёолшоной зохёохы замай онсо тухай тобшо хоорэлдоон. Сюжедуудэй элементнуудтэ тусэб табилга. Зохёолдо нэрэнуудые угэхэ, тэдэнээ зэргэсуулхэ. Зарим хэһэгуудые нюур нюураар уншаха. Геройнуудта характеристикэ угэхэ.</p>	<p>П: литература тухай мэдэсэ, Р: үшөө мэдэхэгүй юумэн тушаагаа зорилго табиha; түсэблэлгэ, ямар дүндэ ерэхээ уридшалан мэдэхэ; сэһнэлтэ хэхэдээ, юу ойлгоһоноо, үшөө юу ойлгожо абахабиб хэһэн ажалаа сэһнэжэ шадаха; К: бэе бэеэ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргуудые хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха</p>	<p>түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтгэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигые өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.</p>	
19	Ородой флодой түүхэ бэшэгшэ	1				
20	Сибирийн нүхэн хаалгануудаар	1				
21	2-дохи четверть Сэлэнгэ мурэнэй эрьедэ	1				
22	Шүлэглэмэл драма тухай	1				
23	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ	1				
24	Ц. Галанов «Саран хүхы»	1	Арад зоной сэсэн мэргэн ухаан.	<p>П: шухала хэрэгтэй</p>	буряд хэлээ буряд	

25	«Саран хүхь»	1	Аман зохёолой поэтикэ хэрэглэлгэ.	мэдээсэлнүүдые бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүдые оложо, хэрэглэжэ шадаха; Р: олоһон мэдэсэһээн уламжалан, үшөө мэдэхэгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха; К: бэе бээ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргуудые хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо; түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигы өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодож байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.				
26	«Саран хүхь»	1							
27	«Саран хүхь»	1							
28	Арадай аман үгэ уран зохёол соо	1							
29	Арадай аман үгэ уран зохёол соо								
30	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ	1							
31	Бэшэмэл хүдэлмэри	1							
32	Ч-Р. Намжилов “Арбан табанай харын толондо...”	1	хөөрэлдөөн Олоһон мэдэсэнуудые, шадабаринуудые дабтаха	П: шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүдые бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүдые оложо, хэрэглэжэ шадаха; Р: олоһон мэдэсэһээн уламжалан, үшөө мэдэхэгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха; К: бэе бээ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй	буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо; түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигы өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ,				
33	“Монголой дэбтэрһээ” “Монгол ороной морид хурдан юм”	1							
34	Класһаа гадуур уншалга Ш.Нимбуев “Эхын юрөөл”	1							

				аргануудыг хэлэлгэдээ хэрэглэж, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.		
35	3-дахи четверть Ц-Д.Хамаев “Ута намарай сэсэг”	1	Хоорэлдоон. Хамаевай зохёохы зам.	Познавательные: шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүдые бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүдые оложо, хэрэглэжэ шадаха; Регулятивные: олоһон мэдэсһээн уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиha; Коммуникативные: бэе бэеэ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргануудыг хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо; түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигыг өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.		
36	“Ута намарай сэсэг”	1	Зохёол соо хэрэглэгдэһэн уран арганууд.				
37	“Ута намарай сэсэг”	1	Уран зохёолшоной зохёохы замай онсо тухай тобшо хоорэлдоон.				
38	“Ута намарай сэсэг”	1	Уран зохёолшод тухай дабтан уншалга.				
39	“Ута намарай сэсэг”	1	Хүн ба байгаали. Туужын уянгата үндэһэниинь.				
40	Бухаади үбгэнэй дүрэ. Хүн ба байгаали	1					
41	Туужын байгуулга, сюжет	1					
42	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ	1					
43	Бэшэмэл хүдэлмэри	1					
44	Класһаа гадуур уншалга. Б.Ябжанов “Эхэ шоно”	1	Уншаһанаа ойлгоод, хоорэжэ шадаха.			П:литература тухай мэдэсэ, Р: үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиha; түсэблэлгэ, ямар дүндэ ерэхээ уридшалан мэдэхэ; сэгнэлтэ хэхэдээ, юу ойлгоһоноо, үшөө юу	түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ;
45	Д-Д.Мункоевой намтар. “Эхэ тухай дуун”	1					
46	Уянгата- үргэлжэлһэн зохёол	1					

				ойлгожо абахабиб хэһэн ажалаа сэгнэжэ шадаха; К: бэе бэеэ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргууды хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха	
47	М.Осодоев “Ууган хүбүүн” туужа	1	Текст соохи уран аргууды оложо шадаха уран зохоолшын зураглаһан зурагы ухаан бодолдоо, сэдхэлдээ бии болгожо шадаха	Познавательные: шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүды бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүды оложо, хэрэглэжэ шадаха; Регулятивные: олоһон мэдэсһээн уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха; Коммуникативные: бэе бэеэ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргууды хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ;
48	“Бүхэ барилдаан”, “Уулзалга”	1			
49	“Түрэл нютагһаа холо”				
50	“Баатарай нэры мүнхэлһэн бэшэгүүд”	1			
51	В.Билдушкиной дүрэ	1			
52	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ	1			
53	Б.Шойдоковой намтар	1	Уран зохоолшоной зохоохы замай онсо тухай тобшо хөөрэлдөөн. Агуухэ дайн тухай хөөрэлдөөн. Сюжедуудэй элементнуудтэ тусэб табилга. Зохоолдо нэрэнууды угэхэ, тэдэнээ зэргэсуулхэ. Зарим хэһегүүды нюур нюураар уншаха. Геройнуудта характеристикэ угэхэ.	Познавательные: шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүды бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүды оложо, хэрэглэжэ шадаха; Регулятивные: олоһон мэдэсһээн уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха; Коммуникативные: бэе	буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо; түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигы өөрынгөө
54	“Дайсанай ара талада”				
55	“Дайсанай ара талада”	1			

				бээ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргууды хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.	
56	4-дэхи четверть “Дайсанай ара талада”	1	Хубисхалай ба дайнай уе тухай хоорэлдоон Б.Шойдоковой тобшо намтар, зохёохы зам дабтаха. Хоорэлдоон, тэрэ уе сагай мэдээсэл. Аман зураглал.			
57	“Дайсанай ара талада”	1				
58	“Дайсанай ара талада”					
59	“Дайсанай ара талада”	1				
60	Роман тухай ойлгосо	1				
61	Дайн хүнэй ба арад зоной ажабайдалда	1				
62	Ара талада хүдэлһэн зон	1				
63	Б.Эрдынеевэй намтар	1	Б.Эрдынеевэй тобшо намтар, зохёохы зам дабтаха. зохёолнууд соо зураглан харуулалга.	Познавательные: шухала хэрэгтэй мэдээсэлнүүды бэдэржэ, компьютер болон интернетэй хүсөөр мэдээнүүды оложо, хэрэглэжэ шадаха; Регулятивные: олоһон мэдэсэлһэн уламжалан, үшөө мэдэхгүй юумэн тушаагаа зорилго табиха; Коммуникативные: бэе бээ шагнажа, дуулажа шадаха; хэлэнэй аргууды хэлэлгэдээ хэрэглэжэ, өөрынгөө хараа бодол хэлэжэ шадаха;	буряад хэлээ буряад арадай үндэһэн-болбосоролой нангин баялиг гэжэ ойлгохо; түрэл хэлэндээ дуратайгаар, хүндэтгэйгөөр хүмүүжэхэ; хэлэнэй баялигы өөрынгөө хэлэлгэдэ хэрэглэжэ, бодожо байһан бодолоо тэрэнэй хүсөөр хэлэжэ шадаха.	
64	“Хазаар хара һахал”	1				
65	“Хазаар хара һахал”	1				
66	“Хазаар хара һахал”					
67	Шог зүжэглэмэл зохёол	1				
68	Класһаа гадуур уншалга	1				